

A Kúria a dr. Szmulai István ügyvéd által képviselt I.r., II.r. felpereseknek a dr. Hegedűs Tamás ügyvéd által képviselt I.r., II.r., III.r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróságnál 4.M.113/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.251/2011/3.számú ítéletével jogerősen befejezett perében a másodfokú határozat ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Kúria a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.251/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek egyenként 10.000(tízezer)forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.A felülvizsgálati eljárás során felmerült illetéket az állam viseli.

**I n d o k o l á s :**

A felperesek a keresetükben elsődlegesen annak megállapítását kérték, hogy a 2008. szeptember 29. napján kelt „megállapodás végleges közigazgatási áthelyezésről”, illetve az ennek alapján kiadott „végleges áthelyezés közszolgálati jogviszonyban” elnevezésű okiratok nem létezőek, másodlagosan kérték a megállapodások semmisségének megállapítását. Az alperesek viszontkeresettel kérték, hogy I.r. felperes kinevezési okiratot adjon a II-III.r. alperes részére.A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 4.M.113/2010/10. számú

ítéletével megállapította, hogy a 2008. szeptember 29-én az I. és a II-III.r. alperesek között létrejött „megállapodás végleges közigazgatási áthelyezésről” megjelölésű megállapodás semmis. Kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg az I. és a II.r. felperesnek tizenöt napon belül egyetemlegesen 40.000 forint és áfa perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a II. és a III.r. alperesek az I.r. alperessel álltak köztisztviselői jogviszonyban. A II. és a III.r. alperesek a II.r. felperes által vállalt feladatok közül a kistérségi egészségügyi és szociális, valamint a kistérségi oktatási feladatokat látták el. A II.r. felperes 2008. május 27-én tartott ülésén elhatározták, hogy a társulás a feladatait 2008. október 1. napjától más szervezeti formában látja el, ezért létrehozták a M.K.I.-t (I.r. felperes). A II.r. felperes társulási tanácsa egyidejűleg úgy határozott, hogy a polgármesteri hivatalban kistérségi feladatokat ellátó köztisztviselőket érintően a köztisztviselői törvényben előírt eljárás lefolytatásához szükséges döntést azt követően hozza meg, hogy elbíráltta az I.r. felperes vezetésére kiírt pályázatát. Ezt követően adott írásban tájékoztatást az akkori munkáltató, E. város jegyzője részére, hogy milyen tartalmú

munkáltatói intézkedést tegyen az álláshely felajánlás körében. Az I.r. alperesnél munkáltatói jogot gyakorló jegyző 2008. július 22-én tájékoztatta a II. és a III.r. alperest, hogy 2008. október 1. napjától a II.r. felperes munkaszervezeti feladatait az I.r. felperes látja el. Tájékoztatta egyúttal a II. és a III.r. alperest, hogy a továbbfoglalkoztatásukat az I.r. felperes vállalja, és kérte, hogy írásban nyilatkozzanak a továbbfoglalkoztatásukról. 2008. szeptember 22-én az I. - III.r. alperesek közigazgatási áthelyezésről állapodtak meg, amely szerint a II. és a III.r. alperesek 2008. október 1. napjával véglegesen áthelyezésre kerülnek közalkalmazottként az I.r. felpereshez. A II.r. felperes 2008. október 10-ei hatállyal nevezte ki az I.r. felperes vezetőjét. 2008. október 10-én az I.r. felperes vezetője közölte a II. és a III.r. alperessel, hogy továbbfoglalkoztatásukat illetően érvényes jognyilatkozatot nem tud tenni. Felszólította továbbá őket, hogy a társulás bélyegzőjét, valamint az irodakulcsokat adják át. Az alperesek a felhívásnak eleget tettek. A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság előtt 4.M.544/2008. számon folyamatban volt perben a II. és a III.r. alperesek kérték annak megállapítását, hogy az irodavezető szóban, jogellenesen szüntette meg a közalkalmazotti jogviszonyukat. A bíróság a keresetet elutasította, amellyel szemben fellebbezéssel élt a jelen per II-III.r. alperese. A megyei bíróság a per tárgyalását felfüggesztette, előkérdésnek tekintve a jelen per kimenetelét. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a Ktv. 71. § (2) bekezdése alapján alkalmazni kell az Mt. 86/B. és 86/D. §-ait. A 86/B. § (4) bekezdése szerint ha az átvevő munkáltató még nem került megalapításra, az átvevő munkáltató számára a (2) - (3) bekezdésben előírt kötelezettség teljesítése az átvevő alapítóját, vagy az alapító képviselőjében eljáró szervezetet terheli. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés szerinti tájékoztatással egyidejűleg tájékoztatni kell a munkavállalót arról, hogy az átadást követően a munkavállaló foglalkoztatását az átvevő közalkalmazotti, illetve közszolgálati jogviszony keretében biztosítja. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a további foglalkoztatást biztosító kinevezés tartalmi elemeire vonatkozó ajánlatot. A bíróság megállapította, hogy 2008. június 22-én az I.r. felperes megalapítása még nem történt meg. A T.T. határozatával úgy döntött, hogy a polgármesteri hivatalban kistérségi feladatokat ellátó köztisztviselőket érintő döntéseket a kistérségi iroda vezetői pályázata elbírálása után hozza meg. Ezt követően E. város jegyzőjét írásbantájékoztatják arról, hogy milyen tartalmú munkáltatói intézkedést tegyen az álláshely-felajánlás tekintetében. A fentiek alapján 2008. július 22-én az I.r. alperes képviselője nem volt jogosult értesíteni a köztisztviselőket arról, hogy az I.r. felperes a II. és a III.r. alperesek továbbfoglalkoztatását vállalja. A II-III.r. alperesek ugyan nyilatkoztak a továbbfoglalkoztatás kérdéséről, azonban végleges

közigazgatási áthelyezésről szóló és „végleges áthelyezés közszolgálati jogviszonyba” elnevezésű megállapodást érvényesen nem köthettek. Az eljárásra a törvény kötelezi az alapítót, amelynek nem tett eleget. A hiányt nem pótolhatja a polgármesteri hivatal és nem is köthet érvényes megállapodást közalkalmazotti jogviszony létesítésére. A társulási megállapodás 6.4. pontja szerint az elnök részletes feladatát és hatáskörét a társulás Szervezeti és Működési Szabályzata (SzMSZ.) határozza meg. Az SZMSZ 17. § (2) bekezdése szerint az elnök feladata és hatásköre többek között előkészíteni, összehívni és vezetni a tanács üléseit, ellátni a társulás képviselőjét, valamint gondoskodni a tanács határozatainak végrehajtásáról.

Az SZMSZ nem ad önálló hatáskört a T.T. elnöke részére. Az elnöknek a tanács határozatának végrehajtásáról kell gondoskodnia. Az adott esetben ez azt jelenti, hogy a T.T. határozata végrehajtásáról kellett volna gondoskodnia. A polgármesteri hivatal jegyzője és a Társulási Tanács elnöke nem veheti át a tanács jogkörét, még akkor sem, ha az nem teljesíti kötelezettségét. Amennyiben a T.T. nem látja el a kötelezettségét, viselnie kell ennek jogi következményét. Az áthelyezéssel kapcsolatos megállapodás semmisnek tekintendő arra figyelemmel, hogy felhatalmazás hiányában kötötték. A bíróság a további keresetet azért utasította el, mert a közszolgálati áthelyezést tartalmazó megállapodás semmis, ezért az ezt követő, azon alapuló kinevezés is semmis. A T.T. elnöke nem képviselője az I.r. felperesnek. A felek fellebbezése folytán eljáró Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.251/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a viszontkereset elutasítása tárgyában hatályon kívül helyezte, e vonatkozásban a pert megszüntette. Egyebekben az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, megállapította, hogy az I.r. alperes és az I.r. felperes mint munkáltatók, másfelől a II. és a III.r. alperesek, mint munkavállalók között 2008. szeptember 29-én nem jött létre sem a „megállapodás végleges közigazgatási áthelyezésről”, sem pedig a „végleges áthelyezés közszolgálati jogviszonyba” elnevezésű megállapodás. Az elsőfokú perköltség összegét 75.000 - 75.000 forint-ra felemelte, az illetéket a II. és a III.r. alperes tekintetében 7.000 - 7.000 forint-ra szállította le. Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek személyenként 30.000 - 30.000 forint másodfokú perköltséget. Kötelezte a II-III.r. alpereseket egyenként 18.000-18.000,-Ft fellebbezési illeték megfizetésére. A tényállást annyiban pontosította, hogy az I.r. alperes nevében eljáró jegyző mint átadó, és az I.r. felperes nevében eljáró polgármester mint átvevő munkáltató valamint a II-III.r. alperesek mint munkavállalók nem 2008. szeptember 22-én, hanem szeptember 29-én kötöttek megállapodást a „végleges közigazgatási áthelyezésről”, és ugyanezen a napon kelt a „végleges áthelyezés közszolgálati jogviszonyba” elnevezésű irat is. Megállapítható, hogy a polgármesteri hivatal és egyes

köztisztviselőit illetően olyan feladat-átadással járó átszervezést indítottak el, melynek következtében az érintett köztisztviselők egy, a társulás által újonnan megalapítandó, önálló jogi személyiségű költségvetési intézményhez kerültek volna át, de nem köztisztviselői, hanem közalkalmazotti jogviszonyba. A II. és a III.r. alperesek joggal számíthattak arra, hogy a régi és az új munkáltatójuk egyaránt alkalmazni fogja az ilyen esetre előírt garanciális jellegű, egzisztenciális érdekeiket védő jogszabályokat. A jelen esetben a Ktv. 17/A. §-ában, valamint a 71. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt. 86/B-D. §-ában foglaltak az irányadók. Ezeket a rendelkezéseket csak együttesen, egymással összhangban lehet alkalmazni. A Ktv. 17/A. §-ában foglaltak alapján a jegyzőnek elsősorban arról kellett tájékoztatást adnia, hogy az új munkáltató átveszi a II. és a III.r. alperest. A fogadó munkáltató nevében is a jegyzőnek kellett nyilatkoznia. Lényeges kiegészítő szabály, hogy amennyiben az átvevő munkáltató nem létezik, abban az esetben az átvétel szándékáról az alapító jogosult nyilatkozni. Fontos továbbá, hogy nem elég általánosságban tájékoztatni a köztisztviselőket, hanem a kinevezés lényeges tartalmi elemeit is meg kell jelölni, amelyhez a munkáltató kötve van. A köztisztviselőt valós döntési helyzetbe kell hozni, hogy választani tudjon az áthelyezés elfogadása vagy visszautasítása között. Amennyiben a köztisztviselő elfogadja az áthelyezést, abban az esetben a munkáltató aláírja az áthelyezési okmányt, és kiadja a közalkalmazotti kinevezést. Ezt más nem teheti meg. Az alapító Mt. 86/B. § (4) bekezdése szerinti helyettesítési joga már nem áll fenn. A megyei bíróság megállapította, hogy képviselettel összefüggő szabálytalanság nem történt. Az ajánlat megtételére a jegyzőnek volt joga és kötelessége, úgy azonban, hogy előtte nyilvánvalóan beszerezte a még létre sem jött új munkáltató alapítójának, adott esetben a kistérségi tanács elnökének (polgármesternek) az egyetértő

szándéknyilatkozatát. Erre a tényre abból lehet kétséget kizáróan következtetni, hogy az áthelyezési megállapodást a polgármester aláírta. Az, hogy a polgármester eltért az általa képviselt társulási tanács azon döntésétől, miszerint a köztisztviselők átvételéről, illetve annak feltételeiről csak azután lehet határozni, ha kinevezték az új intézmény vezetőjét, a köztisztviselők előzetes, határidőhöz kötött tájékoztatására köteles jegyző szempontjából irreleváns, mert neki nem kellett vizsgálnia, hogy a tanács nevében nyilatkozó polgármesternek mire terjedt ki a hatásköre. Ez ugyanis a társulási tanács belső ügyének tekintendő, az elnök harmadik személlyel szembeni törvényes képviseleti joga polgári jogi értelemben nem volt korlátozható. Az ajánlat munkajogi tartalma nem felelt meg a törvényi követelményeknek, abban a jövőbeni közalkalmazotti kinevezés feltételeit nem tüntették fel. A kinevezés összes lényeges tartalmi elemét írásban kellett volna közölni. A keresettel támadott két okiratot az átvevő munkáltató nem írta alá, mert 2008. szeptember

29-én még nem is létezett. Az intézmény alapító képviselőjének jognyilatkozata nem fogadható el, mert az alapítónak a törvény csak az előkészítő szakaszban „osztott szerepet”, a szerződéssel kapcsolatban már jogosítványa nem volt.

A háromoldalú megállapodás egyik alanya, a fogadó munkáltató nem vett részt a szerződés megkötésében, ezek a megállapodások nem jöttek létre, így azok tartalmi hiányosságainak nincs jogi jelentősége. Ha a

megállapodások nem jöttek létre, azok érvénytelensége

fogalmilag kizárt. A viszontkereset tekintetében megállapította a perfüggőség fennálltát. Abban az esetben állna fenn a II. és a III.r. alperesek igénye a kinevezési okiratok kiadására, ha a közalkalmazotti jogviszonyuk létrejött volna. Ennek megállapítására a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság előtt külön pert indítottak. Mindezek alapján a viszontkeresetet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani. A jogerős ítélettel szemben az I.r. alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a felperesi kereset tekintetében a másodfokú ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását.

Az I.r. alperes előadása szerint a II. és a III.r. alperesek a kapott tájékoztatás alapján tisztában voltak az áthelyezésükre vonatkozó jogi szabályozással. Őket tényleges hátrány az írásbeli tájékoztatás esetleges hiányosságai miatt nem érte. A kereset nem is irányul a tájékoztatás érvénytelenségének megállapításra. Az ítélet a tájékoztatás tekintetében nem tartalmaz megállapítást, azt tényként kell kezelni, jogkövetkezményt ahhoz fűzni nem lehet. A jegyzői tájékoztatás jogszabályi előírásokból fakadó szükségszerű intézkedés volt. Megtámadás hiányában jogilag és ténybelileg sem vitatható. A megyei bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy szeptember 30-ával megszűnt az érintett köztisztviselők jogviszonya, az új intézmény vezetője pedig csak október 10-ével lépett hivatalba. Ebben az esetben a jogalkotó szándékát kell figyelembe venni, amely nem lehet más, mint a

kiszolgáltatottabb fél védelme. Amennyiben nincs az átvevő munkáltatónak nyilatkozattételre jogosult vezetője, abban az esetben az alapító szerv vezetője képviseli azt. Nem lehet az Mt. 86/B. § (4) bekezdését leszűkítően értelmezni, amely szerint csak a (2) és (3) bekezdés tekintetében áll fenn az alapító szervezet jogosítványa. Az ítéleti okfejtés esetén 2008. október 1. és október 10. között ex lex állapot alakult volna ki. Nem állhat elő azonban olyan helyzet, hogy a törvényi feladatok ne legyenek ellátva, és az azt ellátó személyek ne álljanak a munkáltatójukkal jogviszonyban. Rendezett helyzet pedig csak a szeptember 29-ei megállapodások aláírásával volt biztosítható. Mindezek alapján nem tekinthetők nem létezőnek a létrejött megállapodások. Érvénytelenségre nem lehet hivatkozni, mert a megtámadási határidő 30 nap azzal, hogy hat hónap elteltével a megtámadás joga nem gyakorolható. A felperesek a megállapodások aláírásától, illetve a

megállapodásról való tudomásszerzésüktől számított mintegy másfél év elteltével nyújtották be a keresetüket. A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte az I.r. alperes perköltségben marasztalása mellett.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül [Pp. 275. § (2) bekezdés]. Csatlakozó felülvizsgálati kérelem hiányában kizárólag az I.r. felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt hivatkozások voltak vizsgálhatóak. A felperesek által előterjesztett felülvizsgálati ellenkérelemben megjelölt azon előadások, amelyeket a felülvizsgálat nem támadott, (II.r. felperes képviselte) nem képezhették a felülvizsgálati eljárás tárgyát. Az Mt. 86/B. (4) bekezdése szerint ha a (2) bekezdésben meghatározott időpontban az átvevő munkáltató még nem került megalapításra, az átvevő munkáltató számára a (2) - (3) bekezdésben előírt kötelezettség teljesítése az átvevő

munkáltató alapítóját, vagy az alapító képviselőjében eljáró szervezetet terheli. A jogszabály meghatározza, hogy mely esetekben kell az alapítónak az átvevő munkáltató helyett eljárni. Ezen túlmenően a jogalkotó az alapítónak az átvevő helyett eljárási lehetőséget nem biztosít. Az áthelyezési megállapodás aláírására, az áthelyezési okirat aláírására és kiadására az alapítónak törvényi lehetősége nincs. Ebben a körben nem járhat el, az átvevő munkáltató nevében nyilatkozatot nem tehet.

Az áthelyezés háromoldalú megállapodás, a köztisztviselő, az átadó és az átvevő munkáltató megállapodása. A jelen esetben az átvevő munkáltató az áthelyezési megállapodás megkötése, az áthelyezési okirat kiadása időpontjában nem létezett. Az alapító a munkáltató nevében megállapodást nem köthetett, iratot nem adhatott ki. A megállapodás egyik résztvevője a megállapodásból hiányzik. A háromoldalú megállapodás az egyik fél hiányában nem jött létre. Önmagában a jogalkotói szándéka való hivatkozás ebben az esetben jogszabálysértést nem alapol meg. A jogszabályból nem állapítható meg az alapító jogosultsága az alapított, de még létre nem jött szerv nevében történő aláírásra. Az I.r. alperes nem jelölt meg olyan jogszabálysértést, amely alapján az áthelyezés érvényessége megállapítható lett volna. A megállapodás nem jött létre, így annak érvénytelensége sem volt vizsgálható. A jogállásváltozással kapcsolatos tájékoztatások hiányosságának az áthelyezés létre nem jöttének megállapítása szempontjából nincs jelentősége. Az áthelyezést mint megállapodást, annak létrejöttét önmagában kellett vizsgálni. A megállapodások létre nem jötté független attól, hogy a köztisztviselők tekintetében milyen következményekkel jár. A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg az áthelyezési megállapodások és a „végleges

áthelyezés közszolgálati jogviszonyban" elnevezésű megállapodás létre nem jöttét. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés].Az I.r. alperes pervesztessége folytán köteles a felperesek felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. Az I.r. alperes személyes illetékmentessége folytán a felmerült illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. október 17.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Fuhrmann Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró**

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő